

Opvolging aanbevelingen (peilmoment augustus 2017)

Opgave Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

Bekostiging voortgezet onderwijs (30 juni 2014)

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
Aan de staatssecretaris van OCW Investeer in een duurzame informatiehuishouding voor en over het voortgezet onderwijs, op basis van de principes van open data. Deze informatie moet een doorlopend inzicht bieden in de publieke middelen voor het voortgezet onderwijs, de prestaties van de schoolbesturen en het evenwicht daartussen. Met name data op microniveau (schoolbesturen en scholen) zouden nog wat meer open kunnen om een koppeling tussen bestanden beter mogelijk te maken.	De staatssecretaris wil verder werken aan verbetering van de toegankelijkheid van informatie omdat een laagdrempelige informatievoorziening helpt bij het verstevigen van de horizontale verantwoording. Daarnaast kan er op die manier ook goed zicht worden gehouden op het evenwicht tussen de ambities en de bekostiging. De staatssecretaris zou graag samen met de Algemene Rekenkamer en de sector de mogelijkheden hiervoor uitwerken.	Wij danken de staatssecretaris voor de constructieve reactie op ons rapport. De staatssecretaris wijst terecht op de verantwoordelijkheid van sociale partners op het terrein van de arbeidsvoorwaarden. Gebrekkige flexibiliteit is echter niet alleen het gevolg van sectorafspraken. De staatssecretaris heeft hier ook een eigen verantwoordelijkheid. We gaan ervan uit dat de staatssecretaris in zijn gesprek met de Tweede Kamer ingaat op de manier waarop hij in de toekomst denkt om te gaan met de dilemma's en spanningsvelden die ervoor zorgen dat de sector slechts beperkt in staat is om zich snel aan te passen aan veranderende omstandigheden. Het op een juiste manier benaderen van de genoemde spanningen kan ons inziens nog veel winst opleveren voor de onderwijssector en daarmee uiteindelijk voor de onderwijskwaliteit.	OCW - Actie is in uitvoering ¹
Aan de staatssecretaris van OCW Vereenvoudig de bekostigingssystematiek.	De staatssecretaris heeft geen toezegging gedaan.		OCW - Actie is in uitvoering ²
Aan de staatssecretaris van OCW Laat de bekostigingssystematiek beter aansluiten op werkelijke kostenpatronen en haal 'perverse prikkels' eruit.	De staatssecretaris heeft geen toezegging gedaan.		OCW - Geen actie ³
Aan de staatssecretaris van OCW Geef schoolbesturen zo vroeg mogelijk in het jaar zekerheid over hun budget en beperk incidentele financiering.	De staatssecretaris schrijft er alles aan te zullen doen om scholen zo snel mogelijk te informeren over kabinetsbesluiten met financiële gevolgen. Daarnaast zal de staatssecretaris de mogelijkheden onderzoeken om het proces rondom de leerlingtelling te optimaliseren.		OCW - Actie is in uitvoering ⁴

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de staatssecretaris van OCW</p> <p>Draag er zorg voor dat een nieuwe bekostigingssystematiek financiële planning en allocatie van middelen op het niveau van schoolbesturen bevordert. Daarbij zou niet een prikkel tot schaalvergroting zondermeer voor schoolbesturen moeten ontstaan, maar wel een bekostiging die onderwijsinhoudelijke argumenten voor de samenstelling van schoolbesturen en scholen honoreert.</p>	<p>De staatssecretaris heeft geen toezegging gedaan.</p>		<p>OCW - Geen actie⁵</p>
<p>Aan de staatssecretaris van OCW</p> <p>Overleg met het veld om na te gaan waar meer flexibiliteit in wet- en regelgeving kan worden ingebouwd waardoor scholen eerder en beter kunnen reageren op voorziene kosten. Bijvoorbeeld flexibilisering van de functiemix en het taakbeleid, en meer handelingsruimte voor schoolbesturen binnen de cao. Ook in haar onderzoek over de bekostiging van primair onderwijs gaf de Algemene Rekenkamer de bewindspersonen van OCW en de sociale partners in het onderwijs in overweging, te doen wat binnen hun mogelijkheden ligt om de onderwijs-cao flexibeler te maken.</p>	<p>De staatssecretaris heeft geen toezegging gedaan.</p>		<p>OCW - Geen actie⁶</p>

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de staatssecretaris van OCW</p> <p>We constateren een aantal dilemma's en spanningsvelden waardoor de sector maar beperkt in staat is om zich snel aan te passen aan veranderende omstandigheden. Wij bevelen OCW aan om bij aanpassingen van de bekostigingssystematiek ook deze dilemma's en spanningsvelden mee te nemen en daarbij duidelijke keuzen te maken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het streven om werken in de vo-sector aantrekkelijker te maken door docenten meer financiële doorgroeimogelijkheden te bieden, is weliswaar begrijpelijk, maar leidt ook tot autonome kostenontwikkelingen die voor de financiële situatie van het schoolbestuur negatief kunnen uitpakken en waarvoor de sturingsmogelijkheden van het schoolbestuur beperkt zijn. 2. Het beperken van de mogelijkheid voor reservevorming is begrijpelijk (vanuit het streven naar het voorkomen van onnodig oppotten), maar leidt ook tot minder schokbestendigheid en flexibiliteit in tijden van nood. 3. Een interne cultuur die gestoeld is op 'inhoudelijke betrokkenheid', loyaliteit en onderlinge solidariteit is een van de kurken waarop de sector drijft, maar brengt ook een geringe neiging tot veranderen en minder aandacht voor 'geld' en 'efficiency' met zich mee. 	<p>De staatssecretaris heeft geen toezegging gedaan.</p>		<p>OCW - Geen actie⁷</p>

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>4. We constateren spanning tussen het korte- en langetermijnperspectief. De scholen in onze steekproef proberen uit alle macht uit te komen met hun financiële middelen. Zij nemen daartoe maatregelen die op de korte termijn financieel goed uitpakken, maar die ook een voorshot op de toekomst nemen, ten koste gaan van innovatie op de lange termijn en een toenemende werkdruk op medewerkers betekenen.</p>			

- 1 Er is veel gewerkt aan de verbetering van transparantie. Het volgende is onder andere bereikt: DUO heeft veel nieuwe data gepubliceerd, en ook de Inspectie van het Onderwijs (IvO) heeft meer data ontsloten en als open data (voor machines te lezen) beschikbaar gesteld. DUO en IvO hebben tevens gewerkt aan een roadmap voor open data, die inzichtelijk maakt welke data wanneer open gemaakt kunnen worden en wanneer ontwikkelingen in de techniek gerealiseerd zijn, zodat het voor hergebruikers (waaronder ouders, leerlingen en scholen) makkelijker wordt om hierop in te spelen. Daarnaast heeft DUO een Application Programming Interface (API) ontwikkeld, om data op een voor hergebruikers technisch eenvoudige manier beschikbaar te stellen.
- 2 Het model is in ontwikkeling. De eerste brief hierover is in april 2015 verstuurd, zie brief Staatssecretaris over de vereenvoudiging van de Bekostiging. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2015/04/17/kamerbrief-over-vereenvoudiging-bekostiging-voortgezet-onderwijs.html> Daarnaast is de Tweede Kamer verschillende malen op de hoogte gebracht van de ontwikkeling, zie ook: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2015/12/17/kamerbrief-voortgang-vereenvoudiging-bekostiging-voortgezet-onderwijs> <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/07/05/kamerbrief-over-voortgang-vereenvoudiging-bekostiging-voortgezet-onderwijs> <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/02/23/kamerbrief-voortgang-vereenvoudiging-bekostiging-voortgezet-onderwijs>
- 3 OCW heeft een vereenvoudigd bekostigingsmodel voorgesteld aan de Tweede Kamer en aan de VO-sector. In dit model is enerzijds aandacht voor het kostenvolgende aspect (bijvoorbeeld door de voorgestelde vaste voet per vestiging en de verschillen tussen de leerlingafhankelijke prijs voor onderbouw en de bovenbouw van mavo/havo/vwo, en een hogere leerlingafhankelijke prijs voor de bovenbouw van het voorbereidend beroepsonderwijs en het praktijkonderwijs). Zie ook de brieven: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2015/04/17/kamerbrief-over-vereenvoudiging-bekostiging-voortgezet-onderwijs> <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2015/12/17/kamerbrief-voortgang-vereenvoudiging-bekostiging-voortgezet-onderwijs> <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/07/05/kamerbrief-over-voortgang-vereenvoudiging-bekostiging-voortgezet-onderwijs> <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/02/23/kamerbrief-voortgang-vereenvoudiging-bekostiging-voortgezet-onderwijs>
- 4 Zie brief Staatssecretaris over de vereenvoudiging van de Bekostiging. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2015/04/17/kamerbrief-over-vereenvoudiging-bekostiging-voortgezet-onderwijs.html>
- 5 De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.
- 6 De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.
- 7 De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.